

Helse- og omsorgsdepartementet
pstmottak@hod.dep.no

--- Høringssvar - rapport om pasienters og pårørendes rolle i tilsynssaker

Vi viser til departementets brev datert 23.5.2011.

Vi ønsker å kommentere spørsmålet om klagerett for pasienter og pårørende på Helsetilsynet i fylkets avgjørelser.

Klageadgang etter forvaltningsloven skal gi en økt rettssikkerhet ved at man kan få ny prøving av et vedtak som gir rettigheter/plikter. Omgjøring av et vedtak i en tilsynssak vil ikke gi klageren noen nye eller endrede rettigheter. Det er derfor usikkert om det er hensiktsmessig å si at pasientene i en tilsynssak har partsrettigheter. Tilsynsmyndighetens avgjørelse er rettet mot den aktuelle virksomhet/helsepersonell. Dette står derfor i en helt annen stilling enn f. eks. ordningen med erstatning for pasientskader.

Formålet med tilsynssakene er å bidra til kvalitet, sikkerhet og tillit. Formålet er ikke å "straffe" eller henge ut det enkelte av helsepersonell eller virksomhet, tvert imot ønsker vi å være med på å bidra til at de selv kan sørge for en forbedring av sin virksomhet dersom det er mulig.

Helsetilsynet i Hedmark er opptatt av åpenhet og tillit til forvaltningen. Vi gir i dag pasienter/pårørende innsyn i den løpende saksgangen, og følger derfor i stor grad kontradiksjon i tilsynssakene. Vi mener at det er viktig at pasientene/pårørende skal ha mulighet til å se alle trinn i saksgangen, og gi kommentarer til det som har kommet inn, selv om de ikke formelt er parter i saken. Behovet for å klage dersom de senere er uenige i det endelige resultatet kan derfor bli noe mindre enn om de ikke hadde hatt slik innsynsrett.

Vi mener at vi ved å følge prinsippet om åpenhet og kontradiksjon, gir pasienter/pårørende større tillit til forvaltningen. Vår erfaring er at et flertall av pasientene ikke primært er opptatt av at det skal gis en reaksjon til helsepersonellet eller virksomheten. De er primært opptatt av å bli hørt og ha mulighet til å gi sin versjon av hendelsesforløpet. De er dessuten opptatt at det skal iverksettes tiltak slik at feil ikke skjer igjen.

Vi mener videre at dersom virksomhet/helsepersonell på et tidlig tidspunkt er lydhøre overfor pasientene og vil ta dem alvorlig, vil dette ha en større betydning for dem enn å få ”medhold” i en tilsynssak lang tid etterpå.

Konklusjon

- Vi støtter utvalgets mindretall i at det ikke innføres en klageadgang på Helsetilsynet i fylkets avgjørelser nå.
- Vi støtter innføringen av de øvrige enstemmige forslagene fra utvalget.
- Vi anbefaler at det gjennomføres en undersøkelse av pasienter og pårørendes opplevelse av saksbehandlingen etter at nye bestemmelser er innført og har fått virke en stund.

Med hilsen

Trond Lutnæs
fylkeslege

Sven Anders Haugtomt
ass. fylkeslege

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:
Statens helsetilsyn postmottak@helsetilsynet.no